

Libris .RO

Respect pentru pamant și suflet

CLAIRE MESSUD

PRIETENIE DISPĂRUTĂ

PARTEA ÎNTÂI

Ai crede că nimic nu mă mai supără acum. Familia Burnes s-a mutat de mult. Au trecut doi ani de-atunci. Cu toate acestea, nu pot să stau întinsă pe bolovanii de lângă cariera de piatră, nici să-mi vâr degetele de la picioare în apa rece și limpede sau să le aud pe celelalte fete cântând, fără să nu conștientizez în tot acest timp că, de fapt, Cassie a plecat. Apoi îmi vine să spun ceva, știți, dar nu pot. E ca și când ea n-ar fi existat niciodată.

Așa că, fie nu mă duc acolo deloc, fie vin direct acasă, îmi arunc bicicleta pe peluza din spate, cu roțile învârtindu-se încă, și lovesc în ușa exterioară cu atâta putere, încât mama tresare de fiecare dată. Străbate în grabă bucătăria și se uită la mine cu ochii plini de trăiri, iar eu zăresc perindându-se una după alta iubirea, teama, frustrarea, dezamăgirea, dar de fiecare dată iubirea. De obicei, ea rostește un singur cuvânt – „Însetată?” –, cu semn de întrebare, iar acest cuvânt creează un pod de la ea până la mine; eu răspund fie „Da”, fie „Nu”. Atunci, ea îmi toarnă apă din carafa din frigider – sau nu. Începem de-aici și mergem mai departe.

Astfel trec zilele și vor trece mereu – oare nu Cassie obișnuia să spună: „Totul se rezumă la timpul care trece”? – și vom ajunge la sfârșitul acestei veri așa cum am ajuns și la sfârșitul verii trecute, așa cum am trecut prin toate câte s-au întâmplat în ultimii doi ani. Cu fiecare zi care trece, distanța dintre acum și atunci se mărește câte puțin, așa că pot să cred – trebuie să cred – că, într-o bună zi, voi privi în urmă, iar „atunci” nu va fi decât un punct la orizont.

Povestea poate fi diferită în funcție de cum o începi: cine-i bun, cine-i rău, ce înseamnă toate astea. Fiecare dintre noi își modelează povestea astfel încât să ne reflecte așa cum credem noi că suntem. Eu aș putea începe cu perioada în care Cassie și cu mine eram cele mai bune prietene; sau aș putea începe cu perioada în care nu mai eram prietene; sau aș putea începe cu sfârșitul întunecat și să spun povestea de la coadă la cap.

Nu există niciun început „înainte de“. Cassie și cu mine ne-am cunoscut la grădiniță și nu-mi amintesc să fi existat vreun timp în care eu să nu o cunosc, în care să nu îi zăresc părul bălai în mulțime, în care să nu știu unde se află exact în încăpere și să nu mă gândesc că, într-un fel sau altul, îmi aparține. Cassie era micuță, cu oase ca de pasăre. A fost întotdeauna cea mai mică fată din clasă. Circumferința gleznei ei era cât aceea a încheieturii mele. Avea părul mătăsos și blond-deschis, aproape ca acela al albișorilor, iar pielea îi era străvezie și roz. Însă ar fi o greșeală să luați mărimea și paloarea ei drept fragilitate. Nu trebuia decât s-o privești în ochi – avea niște ochi albaștri care deveneau cenușii, ca apa din cariera de piatră, atunci când vremea era mohorâtă – și îți puteai da seama că era dură. Cred că „puternică“ ar fi un cuvânt mai potrivit. Cu toate că, firește, într-un final ea nu a fost suficient de puternică. Însă, încă de când eram mici, ea avea acea atitudine de „fie ce-o fi“, „nu sunt o lașă, *tu ești*!“

Din spusele mamei și ale lui Bev, mama lui Cassie, se pare că ne-am împrietenit în a doua săptămână de grădiniță, când aveam patru ani. Aceasta a fost întotdeauna povestea, cu toate că acum nu-mi mai dau seama dacă mi-o amintesc de atunci sau dacă nu cumva mi s-a spus asta de atâtea ori, încât am născocit această amintire. Eu mă jucam cu un grup de copii în groapa cu nisip, iar Cassie stătea în mijlocul locului de joacă, având mâinile pe lângă corp ca o stafie, holbându-se la noi, aparent liniștită, dar complet detașată. Mi-am lăsat prietenii, m-am dus la ea, i-am atins cotul și i-am spus – așa mi s-a povestit – „Hei, vii să construim un castel?“ Ea a afișat acel zâmbet rar și larg al ei, un zâmbet faimos, care a devenit tot mai frumos pe măsură ce

creștea, datorită strungăreței din față. Apoi m-a însoțit la groapa cu nisip. „Și asta a fost tot”, obișnuia să spună mama.

Atunci când ești la grădiniță, nu te gândești prea mult la asta. Fiind amândouă niște copile, spuneam fiecare că cealaltă este sora pe care n-am avut-o niciodată. Nimeni nu ne lua drept rubedenii – eu eram înaltă pentru vârsta mea și la fel de lungană pe cât era Cassie de scundă. Eu am părul negru și cârlionțat. Însă aveam amândouă ochii albaștri. „Uitați-vă la ochii noștri, suntem surori secrete”, spuneam noi.

Îi cunoșteam casa și camera la fel de bine cum le cunoșteam pe ale mele. Cassie locuia cu mama ei pe o stradă înfundată de lângă Ruta 29, la intrarea în oraș, într-un cartier nou, construit în anii '90, când economia era înfloritoare. Perfectă pe dinafară, căsuța părea să fi fost ridicată de altundeva și plantată pe o bucată simplă de pământ: era o casă albă cu obloane roșii, cu lucarne, cu un acoperiș lung, înclinat și negru și cu o peluză în față, puțin cam neglijată și tot mai năpădită de buruieni în fiecare an, până când a ajuns să fie plină doar de buruieni și de trifoi. Avea un garduleț alb – doar o bucată în formă de „U”, cu o porțiță ce dădea în aleea din față – care nu înconjura toată casa; cred că îi spune „gard ornamental”. Dincolo de gard și în spatele casei se întindea natura sălbatică, hasmațuchi luxurianți și puieți de arțar, salcâmi și tufe de soc care se înălțau spre cer, și, dincolo de această pustietate, se afla întunecata pădure nord-estică, la nu mai mult de șase metri în spatele casei, o reamintire constantă a faptului că șoimii și copacii, căprioarele și urșii – odată, am văzut o mamă cu puii ei pe asfaltul fundăturii îndreptându-se spre containerele de gunoi – au fost acolo cu mult înainte să vină oamenii și că aveau să rămână, cu siguranță, mult după plecarea acestora.

Cuvântul care îmi vine în minte este „cotropire”: impresia era că pădurea cotropea perimetrul casei familiei Burnes, când, de fapt, situația era invers: dezvoltatorii îi determinaseră pe oameni să invadeze natura. Casele înșiruite de o parte și de cealaltă a casei familiei Burnes erau mai mari decât a lor, mai degrabă din șindrile simple de cedru decât albe și înconjurate de tufișuri dese. Familia Aucoin, care locuia alături, avea doi ciobănești germani care stăteau

mai mult pe-afară și care ne speriau de moarte atunci când eram mici. Cassie susținuse mereu că Lottie, cățeaua, îl mușcase pe unul dintre musafirii familiei Aucoin de fund, însă acum îmi dau seama că nu putea fi adevărat, pentru că, în acest caz, stăpânii ar fi trebuit să o eutanaseze. Lui Cassie îi plăcea o poveste bună și nu avea importanță dacă era sau nu adevărată.

Mama lui Cassie, Bev, era asistentă, însă nu o asistentă obișnuită de spital. Ea lucra într-un azil și, în fiecare zi, își conducea mașina, o Honda Civic vișinie, burdușită de dosare și de echipament, spre casele muribunzilor, ca să se asigure că aceștia se simțeau confortabil sau cât se putea de confortabil, având în vedere starea lor. Tatăl meu, care nu este o persoană religioasă – nu ne însoțea, pe mine și pe mama, la biserică nici măcar de Crăciun –, spunea că Bev înfăptuia „lucrarea lui Dumnezeu“.

Bev era mereu veselă – sau aproape mereu – și cât se poate de serioasă în privința muncii ei. O bună creștină, ea nu vărsa lacrimi atunci când pacienții ei mureau – obișnuia mereu să spună „trecere în neființă“ – și vorbea ca și când i-ar fi pregătit mai degrabă pentru o călătorie misterioasă și uimitoare decât pentru o groapă în pământ.

Bev avea sâni generoși și moi și fundul mare. Purta fuste lungi și vapoase, care foșneau atunci când pășea. Doar mâinile ei delicate și picioarele îmi aminteau de Cassie. Mâinile erau cea mai mare vanitate a lui Bev. Avea mereu o manichiură perfectă: unghiile îi erau ovale, piliate și date cu oă în culori frumoase, ca acadelele. Mai era și părul, care semăna cu un nor de culoarea mierii și care mirosea frumos. Atunci când o îmbrățișai pe Bev, îi simțai mirosul părului.

Mama mea era complet diferită de Bev, la fel cum casa mea era complet diferită de cea a lui Cassie. Plus că eu am tată, iar în această privință am fost mereu diferite. O vreme, Cassie preferase să vină acasă la noi, fiindcă așa se putea preface că eram într-adevăr surori secrete, că familia mea era și familia ei.

Părinții mei se mutaseră în Royston la scurt timp după ce tata terminase școala, înainte să mă nasc eu. Atunci când cumpăraseră casa, aceasta trebuie să li se fi părut mare cât un castel: era o casă

dărăpănată, veche de o sută cincizeci de ani, din epoca victoriană, cu cinci dormitoare, o verandă de jur împrejur și o anexă în spate, folosită drept grajd. Nu era extravagantă, ci doar veche. Bucătăria, datând din 1950, are dulapuri albe, ale căror uși nu se închid bine, și un linoleum alb cu negru, în formă de tablă de șah – iar atunci când este pornit cuptorul, ai senzația că ești pe un vas de croazieră.

Tata este medic stomatolog și își are cabinetul în grajd. Pe peluza mare, pe o șindră în formă de scut, stă scris cu litere de tipar: „DR. RICHARD ROBINSON, STOMATOLOG, DDS, FACS“. Când suflă vântul, aceasta scârțâie. Atunci când merge la serviciu, el parcurge treizeci de metri de la ușa din spate. Pe de altă parte, atunci când cineva are o durere de măsea la 10.00 seara, știe exact unde să îl găsească. Tracy Mann, igienistul dentar, vine luna, miercurea și vinerea, iar asistenta tatei, Anne Boudreaux, vine în fiecare zi de când o știu. Este cam de aceeași vârstă cu părinții mei, dar pare mai bătrână, poate pentru că se machiază strident. Are o alună deasupra buzei superioare, ca Marilyn Monroe, însă pe Anne nu o face să pară mai sexy.

Mama este jurnalistă liber-profesionistă, un termen atât de vag, încât ar putea însemna că poate fi jurnalistă doar atunci când are chef. Scrie recenzii despre restaurante și filme pentru *Essex County Gazette*, iar în ultimii ani ține și un blog literar care are urmăritori, inclusiv o clasă de engleză pentru adulți din Tokio, care lasă comentarii politicoase. Biroul ei se află la al treilea etaj al casei noastre – tatăl prietenei mele, Karen, l-a renovat când eu eram în clasa întâi. Karen s-a mutat în Minneapolis când noi aveam nouă ani.

Camera mea se află lângă baie, la etajul din mijloc, în lateral, iar ferestrele dau spre casa familiei Saghafi, vecinii de alături. Aceștia și-au instalat o piscină în urmă cu vreo câteva veri, iar eu îi aud pe copii bălăcindu-se pe parcursul întregului sezon. Cât timp este suficient de cald ca să îmi las fereastra larg deschisă, copiii sunt afară. Soții Saghafi ne-au spus că putem merge oricând să înotăm în piscină, dar eu n-o mai fac, pentru că odraslele lor sunt cu mult mai mici decât mine și-și petrec tot timpul în apă.

Obişnuiam să merg la piscină în prima vară când au instalat-o. Tata spunea că piscina e o „pacoste“, însă mama zicea: „Lasă-i pe oameni să se distreze“. Ea mi-a zis că ar trebui să accept invitația vecinilor, ca să nu părem neprietenoși. În vara aceea, eu și Cassie am mers aproape în fiecare zi. Abia împlinisem doisprezece ani: era vara dinaintea clasei a șaptea. Copiii Saghafi, care erau încă prea mici ca să înoate fără supravegherea mamei lor, nu stăteau atât de mult prin zonă pe-atunci, iar Cassie și cu mine ne petreceam după-amiezile înotând, bronzându-ne și sporovăind extrem de însuflețite, de parcă am fi urmat pas cu pas o rețetă complicată.

Dacă aş putea da timpul înapoi, aş nota totul: secretele pe care ni le-am împărtășit și planurile pe care ni le-am făcut. Melodiile pe care le ascultam, chiar dacă, atunci când dădeam mai tare volumul iPod-ului ei, acesta suna ca un radio portabil care cârâia: *California Gurls* de Katy Perry și hitul acela pe care Rihanna îl cânta cu Eminem, deopotrivă captivant și înfiorător dacă erai atent la cuvinte: „Stai aici și privește-mă cum ard...“ Mama schimba postul atunci când urma cântecul acesta, scuturând din cap și spunând: „Fetelor, îmi pare rău, dar, pentru că sunt feministă, mă opun“.

A fost vara în care am purtat costum de baie cu stele și dungi – în partea de sus, stele; în partea de jos, dungi –, fiind mândră că, atunci când stăteam pe spate, partea de jos se întindea de la un os al șoldului la celălalt. Între ele se afla o adâncitură – stomacul meu era o adâncitură – și, dacă îmi ridicam puțin capul și priveam în jos, zăream cârlionții negri dintre picioarele mele, care tocmai răsăreau. Cassie, care avea tenul deschis la culoare, trebuia să se dea cu o tonă de cremă de protecție solară și, chiar și așa, soarele o ardea imediat atunci când omitea o porțiune de piele. Îmi amintesc noaptea în care a dormit la mine și era aproape vineție pe partea din spate a coapselor, lângă genunchi. Mama a înmuiat câteva cârpe în oțet și le-a așezat pe arsură ca să mai aline senzația de fierbințeală. Cassie a țipat când mama i-a aplicat prima cârpă, dar nu a plâns. Cassie plângea rareori.

În aceeași vară, ne-am oferit să facem voluntariat la un adăpost pentru animale, în afara orașului, pe Ruta 29, și am adoptat fiecare

câte un pui de pisică. Puii erau două surori abia fătate, cu blana de culoarea carapacei de broască-țestoasă și suficient de micuțe încât să le poți ține în palmă. Aveau dințișori albi și gheare opalescente pe care le înfingeau convulsiv în blugii noștri atunci când le așezam în poală, dar fără să provoace durere. Cassie a botezat-o Electra pe-a ei, iar eu Xena pe a mea, după prințesa războinică, pentru că suna bine alături de Electra. Acum, Xena este un ghem de blană grăsun și blând, între două vârste, a cărui fire războinică se rezumă la a fugări păsări și șoareci la lăsarea întunericului – uneori, ea ne aduce ofrande mutilate și le așază pe pardoseala din bucătărie, de parcă ar trebui să le prăjim la micul dejun –, însă Electra, în mai puțin de un an, pe când era încă mică, a dispărut fără urmă într-o noapte.

Era o aventurieră și obișnuia să cutreiere încă de pui pădurea din spatele casei lui Cassie. La scurt timp după ce Anders Shute a intrat în viețile celor două Burnes, Electra pur și simplu nu s-a mai întors acasă. Dacă ar fi fost lovită de o mașină pe Ruta 29, i-am fi găsit trupul. Ne-am întrebat dacă nu cumva fusese răpită de cineva, sau înhățată de vreun șoim, sau dacă scheletul ei nu zăcea cumva printre frunzele putrede din „Pădurea Cotropitoare“. Lui Cassie îi plăcea să își imagineze că Electra fugise ca să se alăture unei alte familii, care locuia, poate, la un kilometru sau doi depărtare, și că devora fericită tonul dintr-un bol din argint: o nouă viață mai bună. „Dacă tot e să-ți imaginezi, atunci de ce să te gândești la ceva rău?“ spunea ea. Eu eram singura convinsă că pisica murise.

În vara aceea, amândouă voiam, printre altele, să devenim doctori veterinari. Eu voiam să mă fac doctor veterinar, cântăreață și scriitoare – deși uneori mă gândeam că ar fi fost suficient să scriu versuri pentru melodiile pop; apoi doream să fiu doar doctor veterinar și cântăreață, iar Cassie voia să se facă doctor veterinar, actriță și stilistă. Răsfoiam în mod repetat *Tiger Beat* – mama îmi făcuse abonament pentru că mă interesa muzica, la fel ca și pe ea în tinerețe. Pe mine mă preocupa cum cântau trupele; Cassie le dădea note după cum arătau. Mama ei ne spusese că la Hollywood sau la New York existau oameni care își câștigau existența alegând ținutele

Libris .RO
Respect pentru oameni și cărți

pentru celebrități, dar nu ne povestise asta ca și când ar fi fost neapărat ceva bun; fusese mai mult ceva de genul: „Trăim într-o lume atât de nebună, încât unii oameni cred că acesta este un mod acceptabil de a-ți trăi viața!” Cassie însă înțelesese aceste cuvinte altfel. Ea iubea moda. Zăboveam pe culoarul cu cosmetice din magazinul Rite Aid în timp ce ea încerca toate fardurile de pleoape pe dosul palmei. Eu mă prefăceam interesată de farduri doar pentru că ei îi plăceau atât de mult. Ea era de părere că Lady Gaga era mișto nu atât pentru cântecele ei, cât mai ales pentru modul ei de a se îmbrăca: încălțăminte ciudată, rochia aceea din hălci de carne... Și, parțial, pentru că nimeni nu era mai diferită de Bev Burnes decât Lady Gaga.

Bev a aprobat dorința noastră de a ne face doctori veterinari. Ba chiar ne-a încurajat. Ea a fost cea care a abordat-o pe mama și i-a sugerat că, dacă ne-ar fi dus pe rând cu mașina, nu ne-ar fi fost greu să lucrăm la adăpostul pentru animale. Mama a fost de acord, zicând că așa vom ști ce înseamnă „responsabilitățile unui adult”. „În tinerețe, când locuiam în Philadelphia, făceam voluntariat la spital”, ne-a spus ea. Voluntarii purtau șorțuri cu dungi albe și roșii. „Transportam pacienții în scaune cu roțile prin spital, îmi amintea ea, din saloanele lor la ecografie sau de la Urgență în saloanele lor. La fizioterapie. Ba chiar la coafor, uneori. O bătrânică bătea din palme atunci când mă vedea și striga: «Fetița mea! Fetița mea!»” Ea ne-a povestit cum, odată, luase colțul cu viteză și o făcuse pe femeia din scaun să se lovească de perete cu piciorul întins, pus în ghips. Chiar și după atâția ani, nu reușea să-și înăbușe râsul stânjenit: „După cât de tare a țipat, sunt sigură că a durut-o crunt”. Cred că ea considera că ar fi fost mai sigur să ne ocupăm de animale, dar tot în spiritul „serviciului”. Bev și mama se dădeau în vânt după ideea de „serviciu”, de „a da înapoi”, expresii care trebuiau să ne reamintească permanent cât eram de norocoase.

Royston nu este un oraș bogat, în ciuda fabricii Henkel, care se află în apropiere; și în ciuda faptului că orașele din jur, cum ar fi Newburyport și Ipswich, se află pe apă și atrag oamenii bogați, în special vara. Dacă în Boston, să zicem, familia Robinson este